دلاوەر قەرەداغی

گورگەکانی کۆڵان
لە گورگەکانی ماڵی خۆمان تێرتر
گورگەکانی ماڵی خۆمان
لە گورگەکانی کۆڵان
دڕتر!

ڕێوییەکانی کۆڵان
لەڕێوییەکانی ماڵی خۆمان
زۆڵتر
ڕێوییەکانی ماڵی خۆمان
لە ڕێوییەکانی گەڕەك چڵێستر!

خەنجەرەكانی ئەتاتورك
لە خەنجەرەكانی بەر پشتوێنی خۆمان
خوێناویتر
خەنجەرەكانی سەر دڵی خۆمان
لە خەنجەرەكانی ئەتاتورك بۆ سەری خۆمان
ژەهراویتر!

شمشێرەكانی یەزید
لە شمشێرەكانی ماڵی خۆمان
تیژتر
شمشێرەكانی كەربەلاكانی خۆمان
لە شمشێرەكانی یەزید
بە سەری حوسەینەكانی خۆمان
تینووتر!

یەهوزاكانی ماڵی خۆمان
لە یەهوزاكانی مەسیح خائینتر
مەسیحەكانی ماڵی خۆمان
لە مەسیحەكانی گەڕەك
بێكەستر!

شبلییەکانی ماڵی خۆمان
لە شبلییەکانی حەللاج مونافیقتر
حەللاجەکانی ماڵی خۆمان
لە حەللاجەکەی گەڕەك
ئەنەل حەقتر!

میتەکانی ماڵی خۆمان
لە میتەکانی کۆڵان ئەتاتورکتر
ساواکەکانی ماڵی خۆمان
لە ساواکەکانی گەڕەك
بەسیجتر!

تەنگیان هەڵچنی
تەنگیان بە هەموو شتێك هەڵچنی
تەنگیان بە هەورو هەناسە هەڵچنی
تەنگیان بە سەماو سێبەر هەڵچنی
تەنگیان بە شارو شیعر هەڵچنی
تەنگیان بەدارو بەرد هەڵچنی
تەنگیان بە ئاوو ئازادی هەڵچنی
تەنگیان بە نەوڕەس و نیشتیمان هەڵچنی
تەنگیان هەڵچنی
تەنگیان بە هەموو شتێك هەڵچنی!

ئەو پەنجەرانەیان بە خوێنی مناڵیی سواغدا

که ئێمه کردبوومانن‌ەوه بۆ خۆکوشتن
ئەو دەرگایانەیان بەمین لەودیوەوە کلیلدا
که ئێمه خستبوومانن‌ه سەر پشت
بۆ هەلاتن
ئەو شەقامانەیان بە چەقۆ قیرتاو کرد
که ئێمه ئارشیفمان کردبوون بۆ پیاسه
ئەو قەبرانەیان پڕکرد لە کەلاکی چەقەڵ
که ئێمه هەڵمانکەندبوون بۆ مردن
ئەو باخچانەیان بە barووت چاند
که دامانابوو ئێوارەیەك
گیرفانەکانمانیان لێپڕکەین
لە یاریی و لەماچ و لە گوڵە شیلان
ئەو ئاوێنانەیان بە تەور شکان
که هەڵمانگرتبوون
قژێکی پیرییان لەبەرا دابێنین
وێنەی ئەو کچانەیان
بەبەر چاومانەوە سووتان
که وەك دوو هێڵی تەریبی
مامۆستای ماتماتیك
بەدوو نەعشەوە ئاسۆیی هاتین
کەچی ئێوارەیەك
لەژێر چەتری سلاوێ
لەپێچی کۆلانی ماچێکا
پێکنەگەشتین
ئەو ئاسمانە شینەیان بەژەهر کێلا
که بەتەمابووین شەوانێك

لەوێ،
لەگەڵ شەهیدە شەرمنەکانی نیشتیمانا
بکەوینە سەما!

هیچیان پێڕەوا نەبینین
پێیانڕەوا نەبینین ... هیچ
نە دەرگایەکیان پێڕەوا بینین و
نە هەڵاتن
نە پەنجەرەیەکیان پێڕەوا بینین و
نە مردن
نە شەقامێکیان پێڕەوا بینین و
نە سەما
نە درەختێکیان پێڕەوا بینین و
نە گەڵا
هیچیان پێڕەوا نەبینین
پێیانڕەوا نەبینین
هیچ!

پێکەنینم هات بە حیکمەتەکانی
ئەو پیاوە چاوڕەشە نورانییەی
کە گوتی:
هەمووان دەچین بۆ دەعوەت
تۆ بە بارمتە لێرەبە
تا سبەینێ دونیا

به زەریاو سەماو
بە نیشتیمان و گۆڕستان و
بە شۆڕش و شمشێرو
بە پێغەمبەرو بتەکانییەوە
دروستدەکەمەوە
ئەی بارمتەی شاعیر
ئەی بارمتەی ئاقڵ
تۆ هەم میوانبەو هەم خانەخوێ
ئەی خانەخوێی بارمتە
ئەی بارمتەی میوان
ئێمە دەڕۆین و
دوای ئێمە
ئەم هەموو بیابانە بۆ تۆ!

ڕۆحم چوو
لەم کرانەوە رەشەی زەریا
لەم مناڵبوونەوە پیرانەیە
زەندەقم چوو
لەم خۆشویستنە دوژمنانەیە
لەم شمشمێر وەشاندنە شاعیرانەیە
ئەوە دەستەکانی باوکمن
بە ئاسمانەوە
کە بیری چوو دوای نوێژێکی عیشا
دایانگرێ
ئەمە بەردە

لەدڵی خۆیدا پێدەکەنێ
بەرلەوەی ئێوارەیەک
لەشکڵی ئەم بارمتە برۆنزییەدا
داتاشرێ
ئەوە دوو پۆل مەل بوون
بەقەهرەوە دیارنەمان
دوای ئەوەی باڵەکانیان لێبووە بارو
ئاسمان هەر بەزۆری زۆرداریی
ئیدمانی پێکردن لەسەر گومان
ئەمەش سەرپۆشەکەی دایکمە
بە پەلکی ئەو دارهەرمێیەوە بۆتە کۆتر
دوای ئەوەی زستان
لەچاوتروکانێکا هەڵیخەڵەتاندو
مردنی پێگۆڕییەوە بە بەفر!

جاران دایکێکم هەبوو
دایکێکی هەروەکو نیشتیمانم چکۆڵە
ئێوارەیەکی درەنگی دوای شۆڕش
لەدەرگا دراو
بەرلەوەی کەسمان لەدڵی خۆمانا
بڵێین:
ک
ێ
ی
ت

م

ی

و

ا

ن

هەردووکمان لەم دیوەوە

لەژێر باڕێزەی بەفرانباری ڕەوێکا

ڕەقبووینەوە

من چاوەڕێ بووم

ئەو لەدڵەوە پێبکەنێ

تا بۆ یادگار مۆمیایکەم

ئەو بەتەمابوو

بە هەمو هێزم دانەومەوە

تا بۆ سەفەر

بە کەشتییەوانێکی پیری هاوڕێیم بسپێرێ

ئیدی نازانم کەی لەدەرگا دراو

کاممان پێش ئەویترمان

لەدڵی خۆیدا گوتی:

کێی

م

ی

و

ا

ن!

مەحاڵە لێمخۆشبیت میوان

کە ئاوها هەمیشە

سڵاوەکان لەوبەری جادده دانێم و
ماچەکانم بۆ نەپەڕێنرێتە ئەمبەر
مەحاڵە لێتخۆشبم میوان
کە ئاوها هەمیشە
جلەکان لەوبەری جادده داکەنی و
رووتییەکانت بۆ نەگەیەنرێتە ئەمبەر
مەحاڵە هیچکەس لەهیچکەس خۆشبێ
کە ئاوها هەمیشە
باڵەکان لەوبەر جێبمێنن و
دارشەقەکان نەگەیەنرێنە ئەمبەر!

بیرمدێ
ئێوارەیەکیان،
کاتێ باران باری
کەشتییەك بەلای ماڵەکەمانا رەتبوو
کەشتییەك پڕی بوو
لە مناڵی لاڵ و
لە هەوری قژ بژو
لەپێغەمبەری ئاڵابەدەست
کەشتییەك
مناڵێکی چەپلەر
بەزوبانی عیبریی لێینووسیبوو:
وەرە برادەری ئازیز
با بچین بۆ دەعوەت!
بیرمدێ

ئێوارەیەك،
کاتێ باران لەپێکەوت
لەوسەری گەڕەکەوە
بیابانێکی تینوو بەدارشەقێکەوە
وەدیارکەوت
ئەو گوتی: باڵەکانم بدەرەوە
ئەم گوتی: فڕینەکانمت چیی لێکرد؟
ئەو گوتی: باخچەکانمت بەچەند فرۆشت؟
ئەم گوتی: دارشەقەکانمت بەکێ دۆڕاند؟
ئەو گوتی: پاکیزەییمت بۆ کوێ برد؟
ئەم گوتی: پیاوەتیمت لەکوێ ناشت؟
ئەو گوتی: کوا دەستەکانم ... کوا سەرپۆشەکانم؟
ئەم گوتی: کوا بەردەکانم ... کوا کۆترەکانم؟
ئەو گوتی: کوا بتەکانم ... کوا مەعبەدەکانم؟
ئەم گوتی: کوا پێغەمبەرەکانم .... کوا ئاڵاکانم؟
ئەو گوتی: کوا موورووەکانم .... کوا شۆڕشەکانم؟
ئەم گوتی: کوا کۆلارەکانم ... کوا بوکەشووشەکانم؟

بەرلەوەی هیچکەس
بێتە زوبان
من و ئەو ... من و دایکم
ئێوارەیەکی درەنگی دوای شۆڕش
بەرلەوەی پێکەوە
لەژێر باڕێزەی بەفرانباری رەوێکا
رەقبینەوە

بێدەنگ
لەدڵی خۆمانا گوتمان
ك
ێ
ی
ت
م
ی
و
ا
ن؟

سلێمانی
پاییزی 1997